

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 22P/21/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5623215260
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Podhorcová
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2023:5623215260.1

Uznesenie

Okresný súd Liptovský Mikuláš vo veci starostlivosti o maloleté deti B. Š., nar. XX. X. XXXX, Z. Š., nar. XX. X. XXXX, obidve deti bytom Mesto R. S., deti matky F. Š., nar. X. XX. XXXX, bytom mesto R. S., a otca v rodnom liste neuvedeného, v konaní o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, so sídlom M. M. Hodžu 1784/30, Liptovský Mikuláš, IČO: 30 794 536, na nariadenie neodkladného opatrenia, o začatí konania o uloženie výchovného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd u s t a n o v u j e Mesto Liptovský Hrádok, so sídlom ul. Hviezdoslavova 170, Liptovský Hrádok, IČO: 00 315 494, za kolízneho opatrovníka pre maloleté deti B. Š., nar. XX. X. XXXX, a Z. Š., nar. XX. X. XXXX, na ich zastupovanie v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia.

II. Súd n a r i a d ť u j e neodkladné opatrenie: Maloleté deti B. Š., nar. XX. X. XXXX, a Z. Š., nar. XX. X. XXXX, sa odovzdávajú odo dňa 15. 10. 2023 do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Ružomberok, so sídlom Kalvárska 924/35, Ružomberok, IČO: 30 227 283, na čas do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Liptovský Mikuláš pod sp. zn. 22P/102/2022, najdlhšie na dobu šesť mesiacov.

III. Súd z a č í n a konanie o uloženie výchovného opatrenia.

IV. Súd u s t a n o v u j e maloletým deťom B. Š., nar. XX. X. XXXX, a Z. Š., nar. XX. X. XXXX, kolízneho opatrovníka Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, so sídlom M. M. Hodžu 1784/30, Liptovský Mikuláš, IČO: 30 794 536, na ich zastupovanie v konaní o uloženie výchovného opatrenia.

o d ô v o d n e n i e :

1. Navrhovateľ, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, podal na Okresný súd Liptovský Mikuláš dňa 22. 8. 2023 návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým navrhuje, aby súd maloleté deti B. Š., nar. XX. X. XXXX, a Z. Š., nar. XX. X. XXXX, od 15. 10. 2023 odovzdal do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Ružomberok. Súčasne s podaným návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia podal aj podnet na začatie konania o uloženie opakovaného výchovného opatrenia.

2. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, odbor sociálnych vecí a rodiny v návrhu uviedol, že na základe rozhodnutia Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 1P/102/2022 zo dňa 16. 2. 2023 bolo nad maloletými deťmi B. P. Z. nariadené výchovné opatrenie, ktoré sa vykonáva v Centre pre deti a rodiny v Ružomberku, Kalvárska 35, Ružomberok. Centrum pre deti a rodiny v Ružomberku podalo orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately dňa 20. 6. 2023 správu zo zhodnotenia psychického, fyzického a sociálneho vývinu maloletých detí. Zo správy vyplynulo, že všetci súrodenci sú umiestnení v samostatne usporiadanej skupine v rodinnom dome na B. L. XX/A v Ružomberku, okrem maloletej Z.. Maloletá B. navštevuje 1. ročník ZŠ B.. M., pričom na polročnom vysvedčení mala samé jednotky. Do školy chodí rada, je veľmi šikovná a chce sa učiť. Pani učiteľka ju veľmi chváli a v škole s

ňou nie sú žiadne problémy. Je spoločenská a veľmi hravá, s bratom V. prichádzajú do častejších hádok a konfliktov, rýchlo nadväzuje vzťahy a priateľstvá, v kolektíve je obľúbená. Aj ona je v starostlivosti psychológa CDR. So sestrami zdieľa spoločnú izbu. Navštevuje krúžok spoločenských tancov a krúžok moderných tancov. Rada kreslí, maľuje, hrá spoločenské hry. Bude mať dobré vysvedčenie, obľubuje matematiku a v prípade, že potrebuje s učením pomoc, pomáha jej sestra K.. S matkou a domnelým otcom je v pravidelnom kontakte cez Messenger a pravidelne sa aj osobne stretáva s matkou. V priebehu leta boli v domácnosti matky realizované krátkodobé pobyty, ktoré do podania podnetu prebehli bez vážnejších problémov. Maloletá Z. je zdravé, veselé a usmiate dieťa. Býva v profesionálnej náhradnej rodine u pani V. M. spolu s ďalšími maloletými deťmi. Z. má fyzický vývin primeraný veku, chodí bez pomoci dospelého. Rozvoj reči je v norme, hovorí jedno a dvojslabičné slová. Čo sa týka stravy, pije náhradné detské mlieko, konzumuje všetky tuhé pokrmy bez soli a cukru. Prerezáva sa jej už mliečny chrup. Maloletá má ustálený pravidelný denný režim. Z. je každý týždeň v pravidelnom kontakte so svojimi súrodencami. Podľa správy z mesta Liptovský Hrádok, matka sa s partnerom nezdržiava v mieste nahláseného trvalého pobytu. O tom, že toho času býva v nájomnom dome v R. V. XX, okres Ružomberok má Centrum pre deti a rodiny Ružomberok aj Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, Oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately vedomosť od 10. 2. 2023. Od toho času boli opakovane preverené bytové a sociálne pomery na strane matky Oddelením sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Ružomberok, v dňoch 15. 2. 2023, 23. 2. 2023, 9. 3. 2023 a 11. 5. 2023. Od posledného prešetrenia bytových a sociálnych pomerov Centrum pre deti a rodiny Ružomberok začalo maloleté deti uvoľňovať na krátkodobé víkendové pobyty, s ktorými súhlasil aj majiteľ nehnuteľnosti. Maloletá B. doposiaľ u matky strávila čas v termíne 2. 6. 2023 - 4. 6. 2023 a 9. 6. 2023 - 11. 6. 2023. Maloleté deti sú uvoľňované v maximálnom počte troch súrodencov, vzhľadom na počet lôžok. V priebehu leta Centrum pre deti a rodiny uvoľnilo maloleté deti v maximálnom počte 3 na pobyt k matke na dobu dvoch týždňov. Maloletá B. strávila čas u matky v dňoch 30. 6. 2023 - 14. 7. 2023 a následne od 14. 7. 2023 - 30. 7. 2023. V týchto dňoch bola opakovane vykonaná neohlásená návšteva maloletých detí v domácnosti matky. Počas jednej z takýchto návštev sa objavili u maloletej B. žalúdočné ťažkosti, tak ako v minulosti v čase prvej fázy adaptácie v CDR, a objavujú sa, keď je vystavená stresovým situáciám. Aj ostatné deti potvrdili, že sa to u B. objavovalo doma pravidelne. Maloletá Z. sa takéhoto pobytu doposiaľ nezúčastnila, vzhľadom na nezabezpečené schodisko a nezabezpečenú piecku, ktorá slúži aj na prípravu jedla. Podľa vyjadrenia pracovníčky CDR Ružomberok V. K., maloleté deti v centre navštevuje matka s partnerom V. W. pravidelne. Toho času je evidovaná na úrade práce, je poberateľkou dávky v hmotnej núdzi od apríla 2023 vo výške 74 eur mesačne. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, Odbor sociálnych vecí a rodiny, Oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, na základe všetkých skutočností, má za to, že uložené výchovné opatrenie nad maloletou B. Š.?, nar. XX. X. XXXX, a maloletou Z. Š.?, nar. XX. X. XXXX, plní svoj účel. Stále pretrváva situácia, že deti nemajú zabezpečené podmienky pre návrat do prirodzeného rodinného prostredia matky. Matka rodine doposiaľ nezabezpečila stabilné bývanie, kde by mohla prevziať starostlivosť nad maloletými deťmi. Má ďalšie štyri maloleté deti P. Š., nar. XX. X. XXXX, K. Š., nar. XX. X. XXXX, M. Š., nar. XX. X. XXXX, a V. Š., nar. XX. X. XXXX, nad ktorými bola na základe uznesenia Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 9P/123/2012-49 zo dňa 10. 10. 2012, nariadená ústavná starostlivosť, ktorá sa realizuje v Centre pre deti a rodiny, Kalvárska 35, Ružomberok. Dňa 21. 8. 2023 bolo úradu oznámené prerušenie krátkodobého pobytu od 14. 8. 2023 - 28. 8. 2023 u matky maloletých detí. Matke nebol predĺžený nájom a z bytu v Liptovskom Michale bola vyhodená. K týmto informáciám sa navrhovateľ dostal od CDR Ružomberok sprostredkovane dňa 21. 8. 2023. Poskytovateľ nájomného bývania vyhodil pani Š. za prítomnosti polície z bytu. CDR sa spojilo s pani Š., ktorá oznámila, že je s deťmi v Turčianskych Tepliciach. Oboznámili ju, že vedia o tom, že prišla o bývanie, preto je povinná deti vrátiť do CDR Ružomberok dňom 21. 8. 2023. Oznámila, že ich nemá ako doviest, preto ich vyzdvihli pracovníci CDR. Na základe uvedených skutočností úrad navrhol, aby súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým zabezpečí maloletým deťom starostlivosť pobytovou formou v Centre pre deti a rodiny Ružomberok, Kalvárska 35, 033 01 Ružomberok, a to do času rozhodnutia vo veci samej, a zároveň navrhol, aby súd vydal uznesenie o začatí konania o uloženie opakovaného výchovného opatrenia - nariadenie pobytu mal. detí v zariadení na zabezpečenie odbornej pomoci alebo zabezpečenie úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa najdlhšie na šesť mesiacov v Centre pre deti a rodiny Ružomberok, so sídlom Kalvárska 35, 034 01 Ružomberok.

3. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CMP“): Na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

4. Podľa § 23 ods. 1 a 2 CMP: Konanie sa začína na návrh. Ak tento zákon neustanovuje inak, možno začať konanie aj bez návrhu. O začatí konania bez návrhu súd vydá uznesenie.

5. Podľa § 24 CMP: Konanie je začaté doručením návrhu na začatie konania súdu alebo vydaním uznesenia o začatí konania.

6. Podľa § 27 CMP: Ak sa konanie začalo bez návrhu, doručí súd uznesenie o začatí konania účastníkom do vlastných rúk.

7. Podľa § 360 ods. 1 CMP: Neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

8. Podľa § 360 ods. 2 CMP: Ak súd nariadi neodkladné opatrenie bez návrhu pred začatím konania vo veci samej, začne konanie vo veci samej alebo poučí účastníkov o možnosti podať návrh na začatie konania vo veci samej.

9. Podľa § 367 ods. 1 CMP: Neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

10. Podľa § 367 ods. 2 CMP: Ak súd neodkladným opatrením nariadi odovzdanie maloletého do starostlivosti zariadenia na výkon rozhodnutia súdu, určí zároveň čas trvania neodkladného opatrenia, a to najdlhšie na šesť mesiacov.

11. Podľa § 367 ods. 4 CMP: Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

12. Podľa § 329 ods. 1 prvá veta CSP: Súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

13. Podľa § 329 ods. 2 CSP: Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

14. Podľa čl. 5 Zákona o rodine: Záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä

a) úroveň starostlivosti o dieťa,

b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,

c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,

d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,

e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,

f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,

g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,

h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,

i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

15. Podľa § 37 ods. 7 Zákona o rodine: Súd sleduje vykonávanie výchovných opatrení najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou, neštátnym subjektom a s príslušným zariadením.

16. Podľa § 37 ods. 8 Zákona o rodine: Súd hodnotí účinnosť výchovného opatrenia priebežne tak, aby pred uplynutím obdobia, ktoré uviedol v rozhodnutí o jeho uložení, zhodnotil splnenie účelu výchovného opatrenia. Súd zruší výchovné opatrenie, ak splnilo svoj účel. Ak je to v záujme maloletého dieťaťa, môže súd rozhodnúť o opakovanom uložení výchovného opatrenia alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia. Ak súd na základe zhodnotenia účinnosti výchovného opatrenia

rozhoduje o opakovanom uložení výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o nariadení ústavnej starostlivosti podľa § 54 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/36/20170701>>, môže dočasne upraviť pomery maloletého dieťaťa do právoplatnosti rozhodnutia.

17. Civilný mimosporový poriadok ako osobitný, teda špeciálny právny predpis (lex specialis) v § 360 a nasl. obsahuje niektoré ustanovenia o neodkladných opatreniach - vo veciach ochrany maloletého, vo veciach výživného, vo veciach osobnej starostlivosti o maloletého § 367 CMP a o povolení súdu na výkon oprávnenia vo veci starostlivosti o maloletých. Pre rozhodovanie o neodkladnom opatrení je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia. Neodkladným opatrením je možné rýchlo a pružne riešiť situáciu, ktorá vyžaduje okamžitý zásah súdu. V konaniach, ktoré môže súd začať aj bez návrhu, je možné v zmysle CMP nariadiť neodkladné opatrenie aj bez návrhu. Neodkladné opatrenie vyžaduje naliehavosť, osvedčenie danosti práva a nevyhnutnosť potreby takejto úpravy. Vzhľadom na účel a podstatu neodkladného opatrenia je rozsah dokazovania, na rozdiel od konania vo veci samej, značne zúžený.

18. Súd dospel k záveru, že sú splnené zákonné predpoklady pre nariadenie neodkladného opatrenia. Súd prihliadal na záujem maloletých detí, najmä ich bezpečie a stabilitu prostredia, v ktorom sa nachádzajú, úroveň starostlivosti o ne a ochranu telesného a duševného vývinu. Z obsahu spisového materiálu súd zistil, že maloletej B. Š., nar. XX. X. XXXX, a Z. Š., nar. XX. X. XXXX, bolo uznesením sp. zn. 1P/102/2022 zo dňa 16. 2. 2023, právoplatným dňa 14. 4. 2023, nariadené výchovné opatrenie pobytom v Centre pre deti a rodiny v Ružomberku, so sídlom Kalvárska 35, Ružomberok, trvaním najdlhšie na dobu 6 mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia, teda do 14. 10. 2023.

19. Z predložených listín a zisťovaním pomerov u matky maloletých detí mal súd osvedčené, že zdravý vývoj a riadna výchova maloletých detí by boli ukončením pobytu maloletých detí v odbornom zariadení CDR Ružomberok, uplynutím doby doposiaľ nariadeného výchovného opatrenia, ohrozené. V súčasnej dobe maloleté deti nemajú zabezpečené podmienky pre návrat do prirodzeného rodinného prostredia matky. Matke nebol predĺžený nájom a z bytu v Liptovskom Michale bola vyhodnená poskytovateľom nájomného bývania, za prítomnosti polície. Matka maloletých detí doposiaľ nezabezpečila stabilné bývanie, ktoré je predpokladom prevzatia plnej starostlivosti nad maloletými deťmi. Vzhľadom k nevyhovujúcim pomerom a limitovaným možnostiam matky, vyžaduje ochrana záujmov maloletých detí, najmä zabezpečenie komplexnej starostlivosti, okamžitú úpravu ich pomerov neodkladným opatrením, pokiaľ nedôjde k rozhodnutiu vo veci samej.

20. Súd preto podľa § 367 CMP nariadil neodkladné opatrenie, ktorým sa odovzdávajú maloleté deti B. P. Z. do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Ružomberok odo dňa nasledujúceho (15. 10. 2023) po ukončení doby (14. 10. 2023), počas ktorej bolo uložené predchádzajúce výchovné opatrenie umiestnením maloletých detí do tohto zariadenia. Súd záverom podotýka, že opätovné umiestnenie maloletej B. a maloletej Z. do starostlivosti určeného zariadenia je len dočasného charakteru, do rozhodnutia súdu vo veci samej o výchovnom opatrení. Súd začal konanie o uložení výchovného opatrenia, vo veci samej vykoná ďalšie dokazovanie a následne po vyhodnotení všetkých dôkazov rozhodne v súlade so záujmami maloletých detí.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa doručenia na Okresnom súde Liptovský Mikuláš (písomne v 4 vyhotoveniach). Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. (§ 359, § 362 ods. 1 CSP)

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). (§ 363 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

a) neboli splnené procesné podmienky,

- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. (§ 365 ods. 1 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 1, 2 CMP).

Neodkladné opatrenie je vykonateľné vyhotovením (§ 367 ods. 4 CMP).